

provincie Drenthe

Groningen Airport Eelde nv
t.a.v. de heer M. A Stutterheim
Machlaan 14 a
9761 TK Eelde

Bij brief van 21 februari 2007 verzoekt u ons om vergunningverlening op grond van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nb-wet 1998) ten behoeve van vliegbewegingen boven of nabij Natura 2000-gebieden respectievelijk Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Aanleiding voor de vergunningaanvraag is de voorgenomen baanverlenging Groningen Airport Eelde. De aanvraag betreft de in de provincies Groningen en Drenthe gelegen Natura 2000-gebieden Zuidlaardermeergebied, Leekstermeergebied, Fochteloërveen, Norgerholt en Drentsche Aa-gebied.

De aanvraag omvat zowel de bestaande vliegbewegingen als de extra vliegbewegingen als gevolg van de voorgenomen baanverlenging.

Procedureel

Wij beschouwen 21 februari 2007 als de ontvangstdatum voor de wettelijke termijn van de onderliggende aanvraag.

Bevoegdheid tot vergunningverlening

Op basis van de Nb-wet 1998 (artikel 2, lid 1) zijn Gedeputeerde Staten van de provincie waarin Natura 2000-gebieden geheel of grotendeels gelegen zijn, bevoegd ten aanzien van de beoordeling van aanvragen ter verkrijging van een vergunning op basis van artikel 19d van de Nb-wet 1998.

Gedeputeerde staten van Groningen zijn diensgevolge bevoegd gezag voor het 'Zuidlaardermeergebied'.

Gedeputeerde staten van Drenthe zijn diensgevolge bevoegd gezag voor het 'Leekstermeergebied', 'Fochteloërveen', 'Norgerholt' en 'Drentsche Aa-gebied'.
Het bepaalde in artikel 2a van de Nb-wet 1998 maakt dit niet anders.

Besluit I (provincie Groningen)

Ten aanzien van het Zuidlaardermeergebied

Wij zijn van mening dat met de betreffende, bij de aanvraag behorende, 'passende beoordeling' de zekerheid is verkregen dat de aangevraagde activiteiten, gelet op de relevante

instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied, geen significant versturende effecten zullen hebben op de soorten waarvoor het Zuidlaardermeergebied als Natura 2000-gebied is aangewezen.

Derhalve verlenen wij u de gevraagde vergunning.

Aan deze vergunning zijn de volgende voorschriften verbonden.

Voorwaarden met betrekking tot monitoring.

1. Door vergunninghouder dient binnen 6 maanden na het verlenen van deze vergunning aan ons een wetenschappelijk verantwoord monitoringplan te worden overlegd. Dit monitoringplan moet gericht zijn op onderzoek naar het gedrag van vogels door overvliegende vliegtuigen en moet worden uitgevoerd gedurende een periode van 5 jaren. Het monitoringplan behoeft onze goedkeuring.
2. De monitoring dient overeenkomstig het goedgekeurde monitoringsplan te worden uitgevoerd. Na afloop van ieder kalenderjaar dient een schriftelijke rapportage, zoals nader beschreven in genoemd monitoringplan, aan ons te worden opgestuurd.
3. Mocht op grond van o.a. de resultaten van genoemd monitoringplan c.q. genoemde rapportage(s) blijken dat uitvoering van de betreffende vliegbewegingen de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied 'Zuidlaardermeergebied' in gevaar brengt, dan kunnen nadere voorschriften aan deze vergunning worden gesteld.

Voor een weergave van de inhoud van de aanvraag en de relevante wet- en regelgeving verwijzen wij naar bijlage 1 van dit besluit. In dezelfde bijlage treft u voorts onze inhoudelijke overwegingen aan.

De 'passende beoordeling' bij de vergunningaanvraag wordt gevormd door:

- Verwachte milieueffecten baanverlenging Eelde de datum 12 april 2005 (MD-WR20050163);
- Effecten van de voorgenomen baanverlenging en uitbreiding van het gebruik van vliegveld Eelde in relatie tot de vigerende natuurwetgeving (rapport Waardenburg) de datum 11 april 2005 (04-055);
- Verwachte ontwikkelingen van het luchtverkeer op Groningen Airport Eelde, januari 2005;
- Geluid, emissies en luchtkwaliteit, april 2005 (v&w503gae.rap);
- Inpassingsplan baanverlenging Groningen Airport Eelde juli 2005 (NN-RE20050698) en het
- Flora- en faunaonderzoek 27 juli 2005 (2005/329)

Bijlage 1 en hierboven genoemde 'passende beoordeling' maken (voor zover niet strijdig met het in deze vergunning bepaalde) integraal onderdeel van onderhavig besluit uit. Als vergunninghouder wordt aangemerkt Groningen Airport Eelde nv.

Dit besluit is tot stand gekomen in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe.

Bezwaar

Tegen dit besluit staat op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht voor een belanghebbende de mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen. Een dergelijk bezwaarschrift dient binnen zes weken na dagtekening van deze beschikking te worden ingediend bij:

Gedeputeerde Staten der provincie Groningen, Postbus 610, 9700 AP te Groningen. De manier waarop dat moet gebeuren is beschreven in de Algemene wet bestuursrecht en is tevens in de Bijsluiter bezwaar aangegeven.

Het is raadzaam een kopie van dit besluit bij het bezwaarschrift te voegen.

Besluit II (provincie Drenthe)

Ten aanzien van het Leekstermeergebied, Fochteloërveen, Norgerholt en Drentsche Aa-gebied

Het Leekstermeergebied bevindt zich buiten de start- en landingsroutes en zal daarom verder buiten beschouwing blijven.

Voor Norgerholt kan er geen sprake zijn van de effecten van het vliegverkeer op vogels c.q. op de instandhoudingsdoelen, aangezien Norgerholt alleen is aangemeld voor habitatype H9120 (Atlantische zuurminnende beukenbossen); Norgerholt zal om die reden verder buiten beschouwing worden gelaten.

Resteert ons oordeel over het Fochteloërveen en het Drentsche Aa-gebied.

Wij zijn van mening dat met de betreffende, bij de aanvraag behorende, 'passende beoordeling' de zekerheid is verkregen dat de aangevraagde activiteiten, gelet op de relevante instandhoudingsdoelstellingen voor de gebieden, geen significant verstorende effecten zullen hebben op de soorten waarvoor de betrokken gebieden het Fochteloërveen en het Drentsche Aa-gebied als Natura 2000-gebied zijn aangewezen.

Derhalve verlenen wij de door u de gevraagde vergunning.

Aan deze vergunning zijn de volgende voorschriften verbonden.

Voorwaarden met betrekking tot monitoring.

1. Door vergunninghouder dient binnen 6 maanden na het verlenen van deze vergunning, voor beide gebieden, aan ons een wetenschappelijk verantwoord monitoringplan te worden overlegd. Dit monitoringplan moet gericht zijn op onderzoek naar het gedrag van vogels door overvliegende vliegtuigen en moet worden uitgevoerd gedurende een periode van 5 jaren. Het monitoringplan heeft onze goedkeuring.
2. De monitoring dient overeenkomstig het goedgekeurde monitoringsplan te worden uitgevoerd. Na afloop van ieder kalenderjaar dient een schriftelijke rapportage, zoals nader beschreven in genoemd monitoringplan, aan ons te worden opgestuurd.
3. Mocht op grond van o.a. de resultaten van genoemd monitoringplan c.q. genoemde rapportage(s) blijken dat uitvoering van de betreffende vliegbewegingen de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden 'Fochteloërveen' en 'Drentsche Aa-gebied' in gevaar brengt, dan kunnen nadere voorschriften aan deze vergunning worden gesteld.

Voor een weergave van de inhoud van de aanvraag en de relevante wet- en regelgeving verwijzen wij naar bijlage 1 van dit besluit. In dezelfde bijlage treft u voorts onze inhoudelijke overwegingen aan.

De 'passende beoordeling' bij de vergunningaanvraag wordt gevormd door:

- Verwachte milieueffecten baanverlenging Eelde de datum 12 april 2005 (MD-WR20050163);
- Effecten van de voorgenomen baanverlenging en uitbreiding van het gebruik van vliegveld Eelde in relatie tot de vigerende natuurwetgeving (rapport Waardenburg) de datum 11 april 2005 (04-055);
- Verwachte ontwikkelingen van het luchtverkeer op Groningen Airport Eelde, januari 2005;
- Geluid, emissies en luchtkwaliteit, april 2005 (v&w503gae.rap);
- Inpassingsplan baanverlenging Groningen Airport Eelde juli 2005 (NN-RE20050698) en het
- Flora- en faunaonderzoek 27 juli 2005 (2005/329)

Bijlage 1 en hierboven genoemde 'passende beoordeling' maken (voor zover niet strijdig met het in deze vergunning bepaalde) integraal onderdeel van onderhavig besluit uit. Als vergunninghouder wordt aangemerkt Groningen Airport Eelde nv.

Dit besluit is tot stand gekomen in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van de provincies Groningen en Fryslân.

Bezwaar

Tegen dit besluit staat op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht voor een belanghebbende de mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen. Een dergelijk bezwaarschrift dient binnen zes weken na dagtekening van deze beschikking te worden ingediend bij:

Gedeputeerde Staten der provincie Drenthe, Postbus 122, 9400 AC Assen

De manier waarop dat moet gebeuren is beschreven in de Algemene wet bestuursrecht en is tevens in de speciale Awb-folder voor de Natuurbeschermingswet aangegeven.

Het is raadzaam een kopie van dit besluit bij het bezwaarschrift te voegen.

Kennisgeving

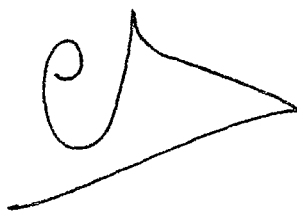
Conform artikel 42, lid 3 van de Nb-wet 1998 zal kennis gegeven worden in het Dagblad van het Noorden. Genoemde kennisgeving is bijgevoegd. Die kennisgeving zullen wij plaatsen tevens op onze eigen provinciale website. Korte tijdshelwe verwijzen wij u naar de inhoud van bijgaande stukken.

Afschriften van deze vergunning + bijlagen op CD rom zijn verzonden aan:

- Gemeente Hoogezand-Sappemeer
- Gemeente Haren
- Gemeente Tynaarlo
- Gemeente Noorderveld
- het Ministerie van LNV, Directie Regionale Zaken Noord,
Postbus 30032, 9700 RM Groningen

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

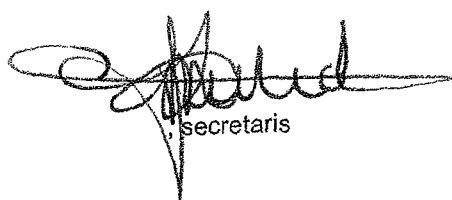
, voorzitter.

, secretaris.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlagen

- 1: Inhoudelijke overweging
- Kennisgeving
- Bijsluiter bezwaar (provincie Groningen)
- speciale Awb-folder voor de Natuurbeschermingswet (provincie Drenthe)

Bijlage 1 bij besluit nr , d.d. 2009

Natuurbeschermingswet 1998; vergunning project vliegbewegingen Groningen Airport Eelde

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

DE AANVRAAG

Uw aanvraag, ondertekend op 21 februari 2007, door ons ontvangen op 23 februari 2007, betreft de aanvraag voor een vergunning op basis van artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet).

BESCHRIJVING VAN HET PROJECT OF ANDERE HANDELINGEN

De luchthaven Groningen Airport Eelde (GAE) is van plan de bestaande start- en landingsbaan 23-05 te verlengen. Het voornemen bestaat om de baan met 700 meter in zuidwestelijke richting te verlengen. Hiervoor is in mei 2001 door de Minister van Verkeer en Waterstaat een aanwijzingsbesluit ex art. 27 jo. art. 24 van de Luchtvaartwet genomen. De baanverlenging heeft invloed op de aantallen en typen vliegtuigen die van GAE gebruik kunnen maken. De aan- en uitvliegroutes van GAE lopen gedeeltelijk boven Natura 2000-gebieden. In het kader van de geplande verlenging zal een aantal uitvoerende maatregelen worden getroffen. Het gaat hierbij om het terreingedeelte waar de baanverlenging gepland is en flankerende maatregelen zoals het omleiden van een weg en het verwijderen van obstakels in de aanvliegroute. Op voorhand valt niet uit te sluiten dat de baanverlenging negatieve (significante) effecten heeft op één of meerdere van de Natura 2000-gebieden 'Zuidlaardermeergebied', 'Leekstermeergebied', 'Fochteloërveen', 'Norgerholt' en 'Drentsche Aa-gebied'.

Daarom is de voorgenomen baanverlenging aanleiding om zowel de bestaande vliegbewegingen als extra vliegbewegingen ten gevolge van de baanverlenging boven bedoelde Natura 2000 gebieden aan de vergunningplicht te onderwerpen. Alle bovengenoemde Natura2000 gebieden zijn daarop meegenomen in de oriëntatiefase van de vergunningplicht.

De voorgenomen baanverlenging is aanleiding om zowel de bestaande vliegbewegingen als extra vliegbewegingen ten gevolge van de baanverlenging boven bedoelde Natura 2000-gebieden aan de vergunningplicht te onderwerpen.

Het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 bevoegd gezag ten aanzien van het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied. Aangezien uw vergunningplichtige activiteiten tevens effecten kunnen hebben op het grondgebied van Drenthe, zijn Gedeputeerde Staten van Groningen verplicht het besluit te nemen in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van Drenthe. Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe hebben laten weten in te kunnen stemmen met het besluit.

Het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Drenthe is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 bevoegd gezag ten aanzien van de Natura 2000-gebieden Leekstermeergebied, Fochteloërveen, Norgerholt en Drentsche Aa-gebied. Aangezien uw vergunningplichtige activiteiten tevens effecten kunnen hebben op het grondgebied van Groningen voor wat betreft het Drentsche Aa-gebied, zijn Gedeputeerde Staten van Drenthe verplicht het besluit te nemen in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van Groningen. Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen hebben laten weten in te kunnen stemmen met het besluit.

Aangezien uw vergunningplichtige activiteiten tevens effecten kunnen hebben op het grondgebied van Fryslân voor wat betreft het Fochteloërveen, zijn Gedeputeerde Staten van Drenthe verplicht het besluit te nemen in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van Fryslân. Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân hebben laten weten in te kunnen stemmen met het besluit.

Effecten op het Leekstermeergebied, dat deels in de provincie Groningen ligt, worden onwaarschijnlijk geacht. Zie ook onder **Leekstermeergebied**.

De locatie van het voorgenomen project valt buiten de begrenzing van de genoemde Natura 2000-gebieden. Er is daarom sprake van externe werking.

OVERIGE VERGUNNINGEN

In het projectgebied komt een aantal soorten voor die bescherming genieten op grond van de Flora- en faunawet (FFwet). Voor werkzaamheden waarmee deze soorten of hun habitat worden verstoord of schade wordt toegebracht, is door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ontheffing verleend als bedoeld in de Flora- en faunawet, artikel 75. Verder worden onder meer een bouw-, milieu-, kap-, en sloopvergunning aangevraagd.

WETTELIJK KADER

Artikel 10a, lid 1, van de Nb-wet 1998 bepaalt dat de minister van LNV gebieden aanwijst ter uitvoering van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Lid 3 van dit artikel stelt dat de instandhoudingdoelstelling van deze gebieden mede betrekking kan hebben op doelstellingen ten aanzien van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied, anders dan vereist ingevolge de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Het 'Zuidlaardermeergebied' is aangewezen als Speciale Beschermingszon(SBZ) op grond van de Vogelrichtlijn.

Het 'Leekstermeergebied' is aangewezen als SBZ op grond van de Vogelrichtlijn.

Het 'Fochteloërveen' is aangewezen als SBZ op grond van de Vogelrichtlijn en is tevens aangemeld als SBZ op grond van de Habitatrichtlijn.

Het 'Norgerholt' is aangemeld als SBZ op grond van de Habitatrichtlijn.

Het Drentsche Aa-gebied is aangemeld als SBZ op grond van de Habitatrichtlijn.

Artikel 19d, lid 1, van de Nb-wet 1998 bepaalt dat het verboden is zonder vergunning, of in strijd met aan een dergelijke vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, projecten of andere handelingen te realiseren c.q. te verrichten die, gelet op de instandhoudingdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstörend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Artikel 19e van de Nb-wet 1998 bepaalt dat gedeputeerde staten bij het verlenen van een vergunning op basis van artikel 19d, lid 1 van de Nb-wet 1998 rekening houden:

- a. met de gevolgen die een project of andere handeling, waarop de vergunningaanvraag betrekking heeft, gelet op de instandhoudingsdoelstelling kan hebben voor een Natura 2000-gebied;
- b. met een op grond van artikel 19a of artikel 19b vastgesteld beheerplan, en
- c. vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsmede regionale en lokale bijzonderheden.

VERGUNNINGPLICHT

Zuidlaardermeergebied

Gedeputeerde Staten van Groningen stellen vast dat de vliegbewegingen in de nabijheid en boven het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied in potentie de natuurlijke kenmerken van het beschermde gebied zouden kunnen aantasten.

Derhalve zijn wij van mening dat deze activiteiten als vergunningplichtig onder de Nb-wet 1998 moeten worden aangemerkt.

Leekstermeergebied

Het Leekstermeergebied bevindt zich buiten de start- en landingsroutes. Het gebied bevindt zich op ruim 8 kilometer ten noorden van de betreffende start- en landingsbaan die noordoost-zuidwest georiënteerd is. Er worden geen negatieve effecten verwacht op de instandhoudingsdoelen van het Natura2000 gebied Leekstermeer als gevolg van de beoogde baanverlening. In het M.E.R. behorende bij het Aanwijzingsbesluit voor de baanverlenging zijn de effecten op dit gebied om dezelfde reden niet nader onderzocht. In de verdere vergunningsprocedure zal het Natura2000 gebied Leekstermeer daarom buiten beschouwing blijven.

Norgerholt

Het 'Norgerholt' is aangemeld voor habitattype H9120: Atlantische zuurminnende beukenbossen met *Ilex* en soms ook *Taxus* in de ondergroei. Er zijn geen vogelsoorten of andere diersoorten aangewezen of aangemeld. Verstoring als gevolg van vliegverkeer op aangewezen vogelsoorten is hiermee voor dit gebied uitgesloten. Verder worden er geen negatieve effecten verwacht op het habitattype H9210 als gevolg van de beoogde baanverlenging. In de verdere vergunningsprocedure zal het Natura2000 gebied Norgerholt daarom buiten beschouwing blijven.

Fochteloërveen en het Drentsche Aa-gebied

Gedeputeerde Staten van Drenthe stellen vast dat de vliegbewegingen in de nabijheid en boven de Natura 2000-gebieden Fochteloërveen en Drentsche Aa-gebied in potentie de natuurlijke kenmerken van deze beschermde gebieden zouden kunnen aantasten.

Derhalve zijn wij van mening dat deze activiteiten als vergunningplichtig onder de Nb-wet 1998 moeten worden aangemerkt.

INSTANDHOUDINGSDOELEN PER NATURA 2000-GEBIED

Zuidlaardermeergebied

Het 'Zuidlaardermeergebied' is op 24 maart 2000 aangewezen als Speciale beschermingszone (SBZ) volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4, eerste en tweede lid van de Vogelrichtlijn. Op 9 januari 2007 is het ontwerp-aanwijzingsbesluit 'Zuidlaardermeergebied' ter inzage gelegd. In de bijlage wordt een samenvatting gegeven van de soorten en instandhoudingsdoelstellingen voor het 'Zuidlaardermeergebied'.

De diverse kwalificerende waarden van het Natura 2000-gebied 'Zuidlaardermeergebied' zijn verderop in deze bijlage weergegeven.

Fochteloërveen

Het Fochteloërveen is op 30 november 1998 aangewezen als Speciale beschermingszone (SBZ) volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4, eerste en tweede lid van de Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG, PbEG L 103).

Daarnaast is het Fochteloërveen in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van de Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG, PbEG L 206), waarna het gebied op 7 december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Fochteloërveen en Esmeer" en onder nummer NL9801007 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 387).

Op 9 januari 2007 is het ontwerp-aanwijzingsbesluit Fochteloërveen ter inzage gelegd.

De diverse kwalificerende waarden van het Natura 2000-gebied 'Fochteloërveen' zijn verderop in deze bijlage weergegeven.

Drentsche Aa-gebied

Het Drentsche Aa-gebied is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van de Habitatrichtlijn, waarna het gebied in december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Drentsche Aa" en onder nummer NL9801009 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 387).

Op 24 september 2009 is het ontwerpaanwijzingsbesluit ter inzage gelegd.

De diverse kwalificerende waarden van het Natura 2000-gebied 'Drentsche Aa' zijn verderop in deze bijlage weergegeven

Als best beschikbare informatie gelden momenteel de ontwerpaanwijzingsbesluiten voor genoemde Natura 2000-gebieden, zoals die namens de Minister van LNV op 9 januari 2007 dan wel op 24 september 2009 ter inzage zijn gelegd.

De diverse ontwerpaanwijzingsbesluiten evenals de toelichting daarop kunnen worden ingezien via de website van LNV, via <http://www.minlnv.nl/natuurwetgeving>. (en dan doorklikken op natuur→ gebiedsbescherming→ natura 2000→ gebiedendatabase). Korte tijdshelpe wordt daarnaar verwezen.

PASSENDE BEOORDELING

De aangevraagde werkzaamheden zijn nog niet eerder in dezelfde vorm onder de Nb-wet 1998 beoordeeld.

Uit artikel 19f, lid 1, van de Nb-wet 1998 volgt dat voor nieuwe projecten of andere handelingen die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of handelingen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, de initiatiefnemer een passende beoordeling opstelt.

Met beheer worden in genoemd artikel uitsluitend werkzaamheden aangeduid die nodig zijn om de doelstelling of doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van de leefgebieden of de natuurlijke habitats of populaties van in het wild levende dier- en plantensoorten te realiseren.

Artikel 19g, lid 1, van de Nb-wet 1998 stelt dat een vergunning slechts verleend kan worden indien het bevoegd gezag zich ervan verzekerd heeft dat de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied niet aangetast zullen worden.

Het Europese Hof van Justitie heeft in haar uitspraak van 7 september 2004 aangegeven dat een passende beoordeling slechts dan achterwege kan worden gelaten indien op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat in casu de werkzaamheden afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het betrokken gebied.

In casu kunnen dergelijke gevolgen, naar onze mening, niet bij voorbaat uitgesloten worden. Derhalve concluderen wij dat een passende beoordeling conform artikel 19f van de Nb-wet 1998 vereist is.

Een passende beoordeling houdt in dat op basis van de beste wetenschappelijke kennis ter zake, alle aspecten van een plan of project die op zichzelf of in combinatie met andere plannen of projecten de instandhoudingdoelstellingen in gevaar kunnen brengen geïnventariseerd moeten worden.

De relevante informatie uit de volgende rapporten beschouwen wij als een 'passende beoordeling' zoals bedoeld in artikel 19f van de Nb-wet 1998.

De 'passende beoordeling' bij de vergunningaanvraag wordt gevormd door:

- Verwachte milieueffecten baanverlenging Eelde de datum 12 april 2005 (MD-WR20050163);
- Effecten van de voorgenomen baanverlenging en uitbreiding van het gebruik van vliegveld Eelde in relatie tot de vigerende natuurwetgeving (rapport Waardenburg)

- de datum 11 april 2005 (04-055);
- Verwachte ontwikkelingen van het luchtverkeer op Groningen Airport Eelde, januari 2005;
- Geluid, emissies en luchtkwaliteit, april 2005 (v&w503gae.rap);
- Inpassingsplan baanverlenging Groningen Airport Eelde juli 2005 (NN-RE20050698);
- het Flora- en faunaonderzoek 27 juli 2005 (2005/329).

Alle genoemde documenten worden geacht één geheel te vormen met de aanvraag en zijn als zodanig onlosmakelijk met deze vergunning verbonden.

De volgende mogelijk schadelijke effecten kunnen optreden als gevolg van het project bestaande- en uitbreiding vliegbewegingen GAE.

EFFECTEN VAN DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT

Aanlegfase

De werkzaamheden die benodigd zijn om tot de voorgenomen baanverlenging te komen vinden niet in de directe nabijheid van de genoemde Natura 2000 gebieden plaats.

De uitvoering van deze werkzaamheden zal geen nadelige gevolgen hebben op de bedoelde gebieden.

Gebruiksfase

Vliegveld Groningen Airport Eelde (GAE) ligt ten zuidwesten van de stad Groningen nabij Eelde en is geheel gelegen in de provincie Drenthe. De start- en landingsbaan (05-23) loopt grofweg in de richting noordoost-zuidwest. Als gevolg van de verlenging van genoemde baan (05-23) van 1800 meter tot 2500 meter wordt het mogelijk om meer groot verkeer met meer belading af te handelen.

Voor start en landing bestaan vaste routestelsels waarbij de bebouwde kom wordt ontzien. Deze routestelsels sluiten aan op bestaande internationale routestelsels.

Op basis van ervaringcijfers kan worden gesteld dat 65% van de vliegtuigen richting het zuidwesten vertrekt en 35% richting het noordoosten.

Op basis van ervaringcijfers kan worden gesteld dat 65% van de landende vliegtuigen uit het noordoosten komt en 35% uit het zuidwesten. De landende vliegtuigen worden voor de landing opgelijnd. Dat wil zeggen: zij worden in zogenaamde oprijgebieden in volgorde van de geplande landing achter elkaar geplaatst. De zogenaamde oprijgebieden liggen boven het oosten van Friesland en in het midden van Groningen ten noorden van Slochteren. Landingen worden ingezet op ruim 11 kilometer van de baan.

De bestaande baan en de baanverlenging liggen niet in enig Natura 2000-gebied.

Vanwege de externe werking overwegen wij ten aanzien van hierna genoemde Natura 2000-gebieden het volgende.

Zuidlaardermeergebied

De instandhoudingsdoelen uit het ontwerpaanwijzingsbesluit 'Zuidlaardermeergebied' zijn gebaseerd op de aantallen (niet-) broedvogels zoals die tot op heden in het 'Zuidlaardermeergebied' voorkomen. De instandhoudingsdoelen zijn voornamelijk gericht op behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied van de aangewezen soorten. Alleen voor het Porseleinhoen is de doelstelling, uitbreiding omvang en / of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van tenminste 20 paren geformuleerd.

In eerste instantie bestaat het behoud en de uitbreiding van omvang en kwaliteit van het leefgebied in het uitvoeren van ingrepen in behoud, uitbreiding en kwaliteit van de habitat. Deze ingrepen richten zich met name op waterkwaliteit en kwaliteit van vegetatie. Met andere woorden: op broed-, foerageer- en schuilgelegenheid. Uit het rapport Waardenburg blijkt dat geen sprake is van een achteruitgang van de kwaliteit van het leefgebied.

Het Zuidlaardermeergebied ligt op 7 kilometer (hemelsbreed) ten noordoosten van GAE. De verwachte effecten zijn beschreven in het MER (21-11-1995 registratienummer MM-MN951547). Op 3 december 2003 heeft de Afdeling Rechtspraak van de Raad van State in zijn uitspraak (zaaknummer 200205524/1) genoemde beschrijving als onvoldoende gekwalificeerd. Daarop heeft bureau Waardenburg bv te Culemborg, in opdracht van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, DG luchtvaart, nader onderzoek naar deze effecten gedaan. Bij dat onderzoek is men uitgegaan van 69.100 vliegbewegingen. Deze aantallen komen overeen met de aantallen die gehanteerd zijn in de geluidsberekeningen uitgevoerd door Adecs Airinfra BV in opdracht van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (Adecs 2004a, Adecs2004b).

Op 11 april 2005 (rapportnummer 04-055) heeft bureau Waardenburg bv te Culemborg het rapport "Effecten van de voorgenomen baanverlenging en uitbreiding van het gebruik van vliegveld Eelde in relatie tot de vigerende natuurwetgeving" uitgebracht. Voor dit rapport is gebruik gemaakt van internationale en nationale studies naar effecten van vliegverkeer op vogels. Het rapport geeft tevens aan dat er ten aanzien van effecten van vliegverkeer op vogels kennisleemten zijn. De conclusie van het rapport is dat de intensiteit van het vliegverkeer boven het Zuidlaardermeergebied volgens de prognoses zal toenemen. De meeste vliegtuigen zullen het gebied op hoogtes boven 1000 meter overvliegen. De langzame stijgers zullen op hoogtes van meer dan 600 meter overvliegen. Hierdoor zullen alleen lichte vormen van verstoring optreden die in omvang weinig zullen verschillen van de mogelijke verstoringen die al enkele decennia plaatsvinden. De frequentie van de verstoring zal toenemen maar er kan gesteld worden, op basis van het door Waardenburg uitgevoerde onderzoek en expert-judgement, dat significante effecten zullen uitblijven. Met andere woorden: de verstoringen zullen er niet toe leiden dat substantiële aantallen vogels het 'Zuidlaardermeergebied' blijvend zullen verlaten. Volgens het rapport is er dan ook geen sprake van significante effecten in de zin van de Natuurbeschermingswet.

Fochteloërveen

De instandhoudingsdoelen uit het ontwerpaanwijzingsbesluit 'Fochteloërveen' zijn gebaseerd op de aantallen (niet-) broedvogels zoals die tot op heden in het Fochteloërveen voorkomen. Voor alle genoemde soorten van het Fochteloërveen (zoals verderop in deze bijlage weergegeven) zijn minimale aantallen paren genoemd.

Het Fochteloërveen ligt hemelsbreed op 14 kilometer ten zuidwesten van GAE. Gelet op de eerder beschreven start- en landingsroutes kunnen zich effecten ten tijde van de gebruiksfase na de baanverlenging voordoen in dit gebied. In haar rapport (nummer 04-055, zie ook hierboven onder kopje Zuidlaardermeergebied) concludeert bureau Waardenburg dat vliegtuigen op een hoogte van 900 meter geen versturende effecten veroorzaken op de gebieden. Volgens de onderzoekers is dit gebaseerd op de thans beschikbare kennis. In de door hen geschetste 'worst-case' benadering voor de zwaarste vliegtuigen (langzaamste stijgers) geven onderzoekers aan dat tot 13 kilometer na de start een versturend effect zou kunnen optreden van de meest zware vliegtuigen in een zone van 2 kilometer ter weerszijden van de lijn waarop het vliegtuig zich bevindt. Voor de kleine burgerluchtvaart wordt in het rapport de grens van 8 kilometer na de start gehanteerd tot waar serieuze effecten (maar zeker niet significant) kunnen optreden. Buiten die afstand zou het alleen gaan om lichte vormen van verstoring. Gelet op de afstand van het Fochteloërveen tot GAE worden eventuele effecten op dit gebied door de onderzoekers niet in genoemd rapport beschreven.

Drentsche Aa-gebied

De instandhoudingsdoelen uit het ontwerpaanwijzingsbesluit 'Drentsche Aa' hebben mede betrekking op de in het ontwerpbesluit genoemd complementaire doelen. Deze complementaire doelen zijn gebaseerd op de aantallen broedvogels zoals die tot op heden in het Drentsche Aa-gebied voorkomen. Voor alle genoemde soorten (van de complementaire doelen) van het Drentsche Aa-gebied (zoals verderop in deze bijlage weergegeven) zijn minimale aantallen paren genoemd.

Het zuidelijkste deel van het Natura 2000-gebied 'Drentsche Aa' ligt op meer dan 15 kilometer ten zuiden van GAE, terwijl het noordelijkste deel op ruim 1,5 kilometer ten oosten van GAE ligt.

In haar rapport (nummer 04-055) geeft Waardenburg aan dat er in de wintermaanden (oktober-maart) maximaal 5 zware vliegtuigen per dag in noord-oostelijke richting zullen starten. Zij kruisen het Drentsche Aa-gebied niet, maar passeren ten noorden ervan op een hoogte van ongeveer 210 meter. Gedurende de zomermaanden (april-september) zal dit 8 maal per dag plaatsvinden. Daarnaast kruisen vliegtuigen van de kleine burgerluchtvaart het gebied op een hoogte van 210 meter, buiten de passages ten noorden van het gebied.

De onderzoekers stellen dat dit kan leiden tot effecten, maar die zijn zeker niet significant van aard. Daarnaast betreft de verstoring voornamelijk soorten die algemeen in Nederland voorkomen zodat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is.

NADERE OVERWEGINGEN

In het rapport "Effecten van de voorgenomen baanverlenging en uitbreiding van het gebruik van vliegveld Eelde in relatie tot de vigerende natuurwetgeving" in combinatie met het expert-judgement van het onderzoeksbureau zijn wij van oordeel dat de huidige vliegbewegingen met de uitbreiding door de baanverlenging de natuurlijke kenmerken van de hierboven genoemde gebieden niet zullen aantasten. Gelet op het eerder genoemde rapport van Waardenburg en het expert-judgement van genoemd bureau zijn wij van mening dat op basis van de thans best beschikbare kennis er zich geen significante effecten zullen voordoen in het Zuidlaardermeergebied, het Fochteloërveen en de Drentsche Aa als gevolg van de huidige vliegbewegingen en de toename van vliegbewegingen door de baanverlenging.

In de procedure over het aanwijzingsbesluit ex artikel 26 Luchtvaartwet en de toepassing van artikel 37 WRO zijn de gevolgen van baanverlenging voor omliggende Natura 2000-gebieden uitvoerig aan de orde geweest. In zijn uitspraak van 11 juni 2008 (200603116) overwoog de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat in het rapport Waardenburg op basis van de beste wetenschappelijke kennis ter zake, alle aspecten van de baanverlenging die op zichzelf of in combinatie met andere plannen of projecten de instandhoudingsdoelstellingen van de eerder genoemde Natura 2000-gebieden in gevaar kunnen brengen, zijn geïnventariseerd. Verder oordeelde de Afdeling bestuursrechtspraak in diezelfde zaak dat, alle bezwaren en argumenten afwegend, de voor baanverlenging benodigde Nb-wetvergunningen redelijkerwijs verleend kunnen worden.

Op grond van de op dit moment best beschikbare informatie en de hierboven beschreven overwegingen concluderen wij dat de vliegbewegingen van GAE niet leiden tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken en de natuurlijke habitats en natuurwaarden waarvoor het Zuidlaardermeergebied, het Fochteloërveen en het Drentsche Aa-gebied zijn aangewezen.

MONITORING

Gelet op de in het rapport Waardenburg (11 april 2005; rapport nr. 04-055) geconstateerde kennisleemten ten aanzien van de effecten van vliegverkeer op vogels zijn wij van mening dat in casu veldonderzoek moet worden uitgevoerd naar deze effecten. Wij verbinden derhalve aan de vergunning de voorwaarde dat aan ons een wetenschappelijk verantwoord monitoringplan moet worden voorgelegd. Dit monitoringplan moet gericht zijn op onderzoek naar het gedrag van vogels door overvliegende vliegtuigen. Specifiek voor de Drentsche Aa kan de monitoring zich beperken tot de effecten op de watersnip. De monitoring van het Zuidlaardermeer kan zich beperken tot de in het ontwerp-aanwijzingsbesluit genoemde vogelsoorten. De monitoring van het Fochteloërveen kan zich beperken tot de effecten van de kleine burgerluchtvaart op de in het ontwerp-aanwijzingsbesluit genoemde vogelsoorten. Het monitoringplan behoeft de goedkeuring van beide bevoegde gezagen. Het onderzoek naar het gedrag van vogels in verband met overvliegende vliegtuigen dient overeenkomstig het goedgekeurde monitoringsplan gedurende een periode van tenminste 5 jaren te worden uitgevoerd. In het onderzoek dienen zowel de effecten op de overzomerende als overwinterende soorten te worden meegenomen. Indien daar gerede aanleiding toe is dan wordt deze periode van onderzoek verlengd met de noodzakelijk geachte termijn. Mocht op grond van de resultaten van de monitoring blijken dat uitvoering, van de betreffende vliegbewegingen, een (significant) negatief effect heeft op één de instandhoudingsdoelen gericht op de vogelsoorten van de Natura 2000-gebieden Zuidlaardermeer, Fochteloërveen en/of Drentsche Aa, dan kunnen nadere voorschriften aan deze vergunning worden gesteld.

ZIENSWIJZEN

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hoogezand-Sappemeer en het college van de gemeente Tynaarlo hebben respectievelijk per brief d.d. 16 april 2007 (kenmerk MIL/AL/07.03916) en 24 april 2007 (kenmerk 07/1874/ROV) te kennen gegeven dat zij geen gebruik maken van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. De colleges van de gemeente Noordenveld respectievelijk de gemeente Haren hebben geen zienswijze ingediend.

SLOTCONCLUSIE

Wij zijn van mening dat met de betreffende, bij de aanvraag behorende, 'passende beoordeling' de zekerheid is verkregen dat de aangevraagde activiteiten, gelet op de relevante instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied, geen significant verstorende effecten zullen hebben op soorten waarvoor het Zuidlaardermeergebied, het Fochteloërveen en het Drentsche Aa-gebied als Natura 2000-gebied zijn aangewezen.

Derhalve zijn wij van mening dat de gevraagde vergunning onder voorwaarden kan worden verleend.

KWALIFICERENDE WAARDEN VAN DE VOLGENDE NATURA 2000-GEBIEDEN

Het Zuidlaardermeergebied is aangewezen voor:

Soorten	Instandhoudingsdoelen
Roerdomp (broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 5 paren
Porseleinhoen (broedvogel)	uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren
Rietzanger (broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 200 paren
Kleine zwaan (niet-broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 4 vogels (seizoensgemiddelde)
Kolgans (niet-broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 630 vogels (seizoensgemiddelde) voor het fourageergebied en gemiddeld 10.100 vogels (seizoensmaximum) voor het gebied als slaappleats
Smient (niet-broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 2.700 vogels (seizoensgemiddelde).

Het complementaire doel voor het Zuidlaardermeergebied is:

Zuidlaardermeergebied:	Instandhoudingsdoelen
Kleine modderkruiper	Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied populatie

Het Fochteloërveen is aangewezen voor:

Soorten	Instandhoudingsdoelen
Geoorde fuut (broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 10 paren
Porseleinhoen (broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren
Paapje (broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 60 paren
Roodborsttapuit (broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 60 paren
Kleine zwaan(niet-broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 90 vogels (seizoensmaximum)
Wilde zwaan (niet-broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 100 vogels (seizoensmaximum)
Toendrarietgans	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 11.100 vogels (seizoensmaximum)
Kolgans (niet-broedvogel)	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 2.300 vogels (seizoensmaximum)
Wintertaling	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 600 vogels (seizoensgemiddelde)
Slobeend	behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 40 vogels (seizoensgemiddelde)

Het Fochteloërveen is aangemeld voor:

Habitat	Instandhoudingsdoelen
Dystrofe natuurlijke poelen en meren (H3160)	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
Noord-atlantische vochtige heide met Erica tetralix (H4010)	Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit vochtige heiden, hogere zandgronden, subtype A
Droge europese heide (H4030)	Behoud oppervlakte en kwaliteit
Actief hoogveen (H7110) prioritair habitat	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit actieve hoogvenen, hoogveenlandschap, subtype A
Aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is (H7120)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitattypen H7110 actieve hoogvenen, hoogveenlandschap, subtype A, is toegestaan

Het Drentsche Aa-gebied is aangewezen voor:

Habitat	Instandhoudingsdoel
Stuifzanden met struikhei H2310	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Binnenlandse kraaiheibegroeiingen H2320	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
Zure vennen H3160	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
Beken en rivieren met waterplanten H3260A	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Vochtige heiden H4010A	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Droge Europese heide H4030	Behoud oppervlakte en kwaliteit
Jeneverbesstruwelen H5130	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
Heischrale graslanden H6230 * (prioritair)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Blauwgraslanden H6410	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Actieve hoogvenen H7110B (prioritair)	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
Overgangs- en trilvenen H7140A en 7140 B	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Pioniervegetaties met snavelbiezen H7150	Behoud oppervlakte en kwaliteit
Eiken-haagbeukenbossen H9160A	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Oude eikenbossen H9190	Behoud oppervlakte en kwaliteit
Hoogveenbossen H91D0 (prioritair)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Vochtige alluviale bossen H91E0 (prioritair)	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Soorten	Instandhoudingsdoel
Rivierprik H1099	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie
Bittervoorn H1134	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
Grote Modderkruiper H1145	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
Kleine Modderkruiper H1149	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
Kamsalamander H1166	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie

Complementaire doelen:

Soort	Instandhoudingsdoel
Watersnip A153	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 100

	broedparen
Paapje A275	Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 10 paren
Grauwe klauwier A338	Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 10 paren